

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ing. I. M.**, bývajúcej v N., proti odporcovi **M. M.**, bývajúcemu v N., zastúpenému JUDr. I. S., advokátkou so sídlom v B., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 10 C 130/2012, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 2. augusta 2012 sp. zn. 5 Co 346/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok uznesením zo 4. júla 2012 č.k. 10 C 130/2012-32: a/ zakázal odporcovi vstupovať do rodinného domu súpisného čísla X., postaveného na parcele č. X., nachádzajúcom sa v katastrálnom území D. a zapísanom na liste vlastníctva č. X., b/ navrhovateľke uložil povinnosť v lehote 30 dní podať návrh na začatie konania o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti pod následkom zániku predbežného opatrenia, c/ navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania. Dospel k záveru, že z navrhovateľkou tvrdených skutočností a k návrhu pripojených listín (oznámenie navrhovateľky na OO PZ Senec z 19. júna 2012, ktorým oznamovala fyzický a verbálny útok odporcu voči navrhovateľke, oznámenie navrhovateľky na OO PZ Senec z 1. júla 2012, potvrdenie vydané OO PZ Senec z 1. júla 2012 o vykázaní odporcu zo spoločného obydlija) bola osvedčená

potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Preto s poukazom na § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. s použitím § 76 ods. 4 O.s.p. návrhu vyhovel.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu uznesením z 2. augusta 2012 sp. zn. 5 Co 346/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Stotožnil sa s jeho názorom, že v danom prípade vzhľadom na charakter podozrenia, ktorý uviedla navrhovateľka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, je preventívno-ochranná funkcia predbežného opatrenia plne odôvodnená.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 241 ods. 1 písm. a/ O.s.p., konkrétne existenciou vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom došlo tým, že súdy pri rozhodovaní nezohľadnili vyjadrenie, ktoré podal k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a nevykonali v ňom navrhnuté dôkazy. Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenia oboch súdov nižšieho stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa k dovolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.; tieto ustanovenia ale neplatia, ak ide (o.i.) o uznesenie o predbežnom opatrení (viď § 239 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie odporcu smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení je teda v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. neprípustné.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež na povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k procesnej vade spôsobujúcej zmätočnosť, skúmal dovolací súd, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie v zmysle § 239 O.s.p. prípustné. Právne relevantné nie je však samo tvrdenie dovolateľa o takejto vade, ale iba zistenie, že v konaní k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľa je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí v tom, že súdy proti rozhodovaniu nezohľadnili jeho vyjadrenie k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené pred rozhodnutím a nevykonali v ňom navrhnuté dôkazy.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod). Z obsahu spisu nevyplýva, že by odporcovi bolo niektoré z týchto práv odňaté, prípustnosť dovolania preto ani z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodiť.

Zmyslom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o vydanie žiada, tak v rámci ústavných a zákonných pravidiel aj tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany, teda toho, kto o vydanie predbežného opatrenia žiada. Aj na vydanie predbežného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, rozhodnutie musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle.

Pred nariadením predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Pred nariadením predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia sa v prípadoch podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odporca vyjadrenie k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na ktoré v dovolaní poukazuje a z ktorého nezohľadnenia vyvodzuje

vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., podal Okresnému súdu Pezinok email-om 3. júla 2012 o 20,28 hod.; podľa potvrdenia podateľne Okresného súdu Pezinok uvedené podanie bolo prijaté a potvrdenka o prijatí bola odosielateľovi zaslaná 3. júla 2012 o 20,56 hod.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd považuje za nesprávne konštatovanie uvedené odvolacím súdom v dovolaní napadnutom rozhodnutí, že vyjadrenie odporcu k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bolo súdu doručené až 4. júla 2012, v čase, kedy bolo už predbežné opatrenie nariadené. Avšak aj za tohto stavu, že súdy pri rozhodovaní neprihliadli na toto vyjadrenie odporcu, konanie nezaťažili vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., nakoľko ako už bolo vyššie uvedené k nariadeniu predbežného opatrenia aj v prípadoch podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p., keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené, stačí osvedčenie (nie dokázanie) skutočností, odôvodňujúcich dočasnú úpravu pomerov účastníkov, ktoré vyplývajú z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a pripojených listín, pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa vzhľadom na všetky okolnosti javí súdu ako nanajvyš pravdepodobná.

Pokiaľ sa odvolací súd stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa (dôvodnosťou nariadenia predbežného opatrenia pre existenciu podozrenia z násillia voči navrhovateľke), dovolací súd poznamenáva, že nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov konania voči odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. marca 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková